

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/77/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122399103
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:6122399103.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Zuzany Slušnej v spore žalobcu: A. B. C., D., E., narodený XX.XX.XXXX, bytom F., G. H. XXXX/XX, zastúpeného: JUDr. Andrej Gara, advokát so sídlom Bratislava, Štefánikova 14, proti žalovanej: A. I. C., narodená XX.XX.XXXX, bytom F., C. XXXX/XX, zastúpenej: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, o zaplatenie 110,14 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 4C/42/2022-174 zo dňa 20. apríla 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. **p o t v r d z u j e .**

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. o trovách konania **m e n í** tak, že žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %.

Žalobca **m á** proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. konanie sčasti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 110,14 eur od 13.06.2021 do 20.09.2022 zastavil, výrokom II. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 110,14 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 6,25 % ročne zo sumy 110,14 eur od 21.09.2022 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, výrokom III. žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca uplatnil voči žalovanej nárok na náhradu škody, spočívajúcej vo vynaložených nákladoch v súvislosti s cestou do miesta bydliska maloletého dieťaťa a späť, a to v súvislosti so stykom, ktorý mal realizovať žalobca so svojím maloletým dieťaťom - maloletým B. C., narodeným XX.XX.XXXX, dňa 12.06.2021.

3. Uznesením Okresného súdu Prievidza č. k. 12P/44/2019-76 zo dňa 14.10.2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoP/3/2020-197 zo dňa 13.02.2020 bol neodkladným opatrením dočasne, do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 13P/118/2019 alebo sp. zn. 13P/91/2019 upravený styk otca s maloletým B. tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletým B. každú sobotu nepárneho týždňa v kalendárnom roku v čase od 14.00 hod. do 17.00 hod., v neprítomnosti matky s tým, že otec si maloletého B. riadne na styk pripraveného pred kultúrnym domom v F., na J. K. prevezme a na tom istom mieste maloletého matke vráti. Výrokom IV. neodkladného opatrenia súd nariadil výkon tohto rozhodnutia. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 02.03.2020. Z SMS komunikácie so žalovanou v dňoch 09.06.2021 až 12.06.2021 bolo zistené: žalobca dňa 09.06.2021 (t. j. v stredu) v čase o 9:50 hodine píše žalovanej: „Ako sa ma B.?“. Žalobca

dňa 11.06.2021 (t. j. v piatok) v čase o 8:34 hodine píše žalovanej: „Zajtra odovzdanie o 14h na namesti podla NO“. Žalobca dňa 12.06.2021 (t. j. v sobotu) v čase o 13:47 hodine píše žalovanej: „Som na namesti“. Žalovaná dňa 12.06.2021 o 13:55 hodine píše žalobcovi: „B. je nachystany, ale nechce ísť, plače, že nejde za tatkom“. Žalobca dňa 12.06.2021 o 13:57 a o 14:07 píše žalovanej: Emocionalne ucelovo manipulujes nasim synom, ucelovo ho negativne vedies voci mojej osobe, vedome maris styk a produkuješ notoricky klamstva, s cieľom pretrhať všetky väzby mňa a syna. Idem pred dom, ak mi syna neodovzdas, privolam políciu v dosledku tvojho konania.“ „Som pred domom, odovzdaj mi syna“. Žalovaná dňa 12.06.2021 o 14:08 hodine píše žalobcovi: „B. plače a nechce ísť“. Žalobca dňa 12.06.2021 o 14:08 hodine píše žalovanej: „Volam políciu“. Z dôvodu nerealizovaného styku žalobcu s maloletým B. dňa 12.06.2021 žalobca podal trestné oznámenie na žalovanú.

4. V konaní nebolo sporné, že strany sporu sú rodičmi maloletého B. C., nar. XX.XX.XXXX. Nebolo tiež sporné, že v čase, kedy sa mal realizovať styk žalobcu s maloletým, t.j. dňa 12.06.2021 existovalo právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, ktoré upravovalo právo žalobcu ako otca maloletého dieťaťa stretávať sa s maloletým synom a na druhej strane povinnosť žalovanej ako matky riadne maloletého na styk pripraviť a umožniť prevzatie maloletého žalobcom. V konaní nebolo sporné, že žalobca na súdom upravený styk s maloletým synom pricestoval z miesta svojho bydliska a na túto cestu použil svoje osobné motorové vozidlo. Nebolo sporné, že v súvislosti s touto cestou z miesta bydliska a späť žalobca vynaložil náklady, ktoré si vyčíslil s odkazom na zákon č. 283/2004 Z. z. o cestovných náhradách v žalovanej výške 110,14 eur. Z vykonaného dokazovania vyplynulo a v konaní nebolo sporné, že dňa 12.06.2021 sa stretnutie žalobcu s maloletým synom neuskutočnilo. Medzi žalobcom a žalovanou prebehla dňa 12.06.2021 komunikácia prostredníctvom SMS. Súd prvej inštancie s odkazom na ustálenú súdnu prax uviedol, že ak je rodičovi zverené dieťa do osobnej starostlivosti, je jeho povinnosťou strpieť právo druhého rodiča na realizáciu styku s dieťaťom a zároveň je povinný dieťa na takéto styky riadne pripraviť. Rodič zodpovedá druhému rodičovi za škodu, ktorá mu nerealizáciou (zmařením) styku vznikla. Pôjde najmä o vynaložené náklady v súvislosti s cestou do miesta bydliska dieťaťa a späť. Tiež všeobecne platí, že pokiaľ rodičovi dieťaťa vzniknú zbytočné náklady v dôsledku toho, že rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do výchovy, zmaří styk rodiča s dieťaťom upravený súdnym rozhodnutím alebo dohodou rodičov, jedná sa o jeho všeobecnú zodpovednosť za škodu založenú na princípe prezumovaného zavinenia. Ide o zodpovednosť za priame porušenie právnej povinnosti, ktoré pre rodičov vyplýva zo súdneho rozhodnutia, prípadne z dohody rodičov o styku s dieťaťom. Ak teda jeden z rodičov, ktorému bolo zverené maloleté dieťa do osobnej starostlivosti, zmaří styk druhého rodiča s týmto dieťaťom upravený súdnym rozhodnutím alebo dohodou rodičov a druhému rodičovi v dôsledku toho vzniknú zbytočné náklady vynaložené v súvislosti s cestou do bydliska tohto rodiča a maloletého dieťaťa za účelom stanoveného styku, zodpovedá druhému rodičovi za takto vzniknutú škodu rodič maloletého dieťaťa, ktorému bolo zverené maloleté dieťa do osobnej starostlivosti podľa § 420 Občianskeho zákonníka. Obdobne rodič, ktorému bolo zverené maloleté dieťa do osobnej starostlivosti, zodpovedá vzhľadom na ustanovenie § 415 Občianskeho zákonníka za škodu vzniknutú druhému rodičovi v prípade, keď druhého rodiča včas neinformoval o objektívnej prekážke uskutočnenia konkrétneho styku. Predpokladom vzniku zodpovednosti je existencia škody druhého rodiča, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody a zavinenie rodiča, ktorý zmaří styk druhého rodiča s maloletým dieťaťom. Uviedol, že právna povinnosť žalovanej bola v predmetnom čase (12.06.2021) daná právoplatným a vykonateľným súdnym rozhodnutím. SMS komunikácia preukázala, že žalobca žalovanej pripomenul správou dňa 11.06.2021 o 8:34 hodine, t. j. deň vopred, odovzdanie maloletého v čase a na mieste podľa neodkladného opatrenia, hoci takéto povinnosť mu z ničoho nevyplývala. V deň predmetného styku žalobca žalovanej SMS správou oznámil, krátko pred určeným časom styku, že je na námestí (na mieste úpravy styku). Odpoveďou žalovanej na túto správu bolo oznámenie žalovanej SMS o 13:55 hod., že maloletý je nachystaný, ale že nechce ísť, plače, že nejde za tatkom a následne o 14:08 hod., že maloletý plače a nechce ísť. Podľa názoru súdu, obrana žalovanej spočívala v tom, že styk sa neuskutočnil na základe vôle maloletého, neobstojí. Žalovaná ako matka, ktorá ho má v osobnej starostlivosti, má prvotnú zodpovednosť za prípravu dieťaťa na stretávanie sa s druhým rodičom, a to pozitívnym usmerňovaním dieťaťa vo vzťahu k druhému rodičovi, nie však formálnym spôsobom. Zároveň nemôže nechávať na dieťati, či chce alebo nechce sa s druhým rodičom stretnúť. O naplnení tejto zodpovednosti má súd dôvodné pochybnosti, keď žalovaná žalobcovi neumožnila ani len vizuálny kontakt s maloletým dieťaťom. Vo vzťahu k žalobcovi zostala pasívna. So žalobcom nekomunikovala, resp. komunikovala len formálne, nevyzvala žalobcu k spolupráci, nenavrhovala žiadne alternatívne riešenia. Súd mal preukázané, že žalovaná povinnosť uloženú jej súdnym rozhodnutím riadne pripraviť maloletého B. na styk so žalobcom a odovzdať ho

žalobcovi porušila, v dôsledku čoho sa styk žalobcu s maloletým B. nerealizoval, pričom žalobcovi vznikla škoda, keď s použitím svojho osobného motorového vozidla vynaložil cestovné náklady na cestu z F. do F. a späť, a to za účelom realizácie styku s maloletým B. v zmysle súdneho rozhodnutia, čím sa mu zmenšil majetok. Tým, že porušenie právnej povinnosti je v príčinnej súvislosti so vznikom škody, ktorú žalovaná zavinila, súd uzavrel, že žalobca preukázal splnenie všetkých predpokladov pre vznik zodpovednosti žalovanej za škodu vzniknutú žalobcovi zbytočným vynaložením nákladov na cestu za účelom realizácie jeho stretnutia s maloletým na základe vykonateľného rozhodnutia súdu. Uzavrel, že žalovaná zodpovedá za škodu podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Nepovažoval za dôvodnú obranu žalovanej, že na rovnaký deň, t. j. 12.06.2021 bola okrem styku žalobcu u maloletého podľa súdneho rozhodnutia naplánovaná aj interakcia žalobcu s maloletým za účasti zástupcov neziskovej organizácie Orchidea, n. o. v priestoroch detského ihriska Fun Park extrem v Prievidzi, na ktoré mohol žalobca vynaložiť cestovné náklady, ale na ktoré sa nedostavil. Konštatoval, že styk žalobcu s maloletým sa mal uskutočniť na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia v čase od 14:00 hod. do 17:00 hod. a plánované stretnutie prostredníctvom neziskovej organizácie Orchidea, n. o. až o 17:15 hodine. Z neúčasti na tomto stretnutí sa žalobca ospravedlnil, čím žalobca využil svoje právo z poradenského procesu sa ospravedlniť bez ohľadu na to, aký mal dôvod. Žalovaná bola povinná umožniť styk žalobcu s maloletým, a to aj bez predchádzajúceho pripomenutia, oznámenia žalobcu, rešpektujúc právoplatné a vykonateľné súdne rozhodnutie. K obrane žalovanej, že žalobca namiesto prejavenia snahy a pozitívneho prístupu k maloletému, ktorého sa mohol snažiť motivovať, opätovne zavolať príslušníkov policajného zboru, čím zámerne vytvoril stresovú situáciu pre všetkých zúčastnených uviedol, že ak by žalovaná maloletého syna riadne a včas na styk pripravila a umožnila žalobcovi to, čo mu vyčíta, že neurobil, t. j. umožnila žalobcovi, aby prejavil snahu a pozitívny prístup k maloletému a snažil sa ho motivovať, logicky by nemal dôvod na privolanie policajnej hliadky. Žalobca maloletého syna v predmetný deň nevidel, čo žalovaná nepoprela. Zavinenie za nezrealizovaný styk dňa 12.06.2021 je tak výlučne na strane žalovanej. Žalovaná nepreukázala v konaní, že škodu vzniknutú žalobcovi nezavinila. Za irelevantné považoval dôkazy predložené žalovanou (viď bod 48 odôvodnenia), a to vyjadrenie matky k znaleckému posudku zo dňa 29.04.2021, a to zo dňa 04.11.2021, odpor k platobnému rozkazu zo dňa 16.09.2022, ktorý je podaním žalovanej k veci sp. zn. 23UP 1016/2022, oznámenie o začatí správneho konania zo dňa 28.04.2022 a zo dňa 24.03.2023 vo veci znalkyne D. B. J., D. pri vypracovaní znaleckého posudku č. 144/2020 zo dňa 29.04.2021, Znalecký posudok č. 5/2022, záverečná správa z poradenského procesu Orchidea, n. o., Partizánske zo dňa 21.06.2022. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalovaná zavinením zmarila styk žalobcu s maloletým B. v deň 12.06.2021, keď bez objektívneho dôvodu neodovzdala maloleté dieťa žalobcovi. Súd prvej inštancie z hľadiska dôvodnosti uplatneného nároku čo do výšky skúmal účelnosť použitia vlastného osobného motorového vozidla žalobcom pri úprave styku dňa 12.06.2021. Nemal žiadne pochybnosti o potrebe použitia osobného motorového vozidla žalobcom pre styk s maloletým synom v predmetný deň, a to vzhľadom na útlý vek maloletého B. – necelé dva roky, na vzdialenosť medzi miestom bydliska žalobcu a miestom stretnutia s maloletým, zohľadniac, že styk nemohol prebehnúť len v mieste prevzatia dieťaťa a tiež vzhľadom na vtedajšiu celospoločenskú situáciu spojenú s pandemiou a so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby Covid-19, kedy cestovanie individuálnou prepravou bolo bezpečnejšie ako cestovanie hromadnou dopravou. Výšku cestovných náhrad určil v súlade so zákonom č. 283/2002 Z. z. Omeškanie žalovanej posúdil podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka za použitia nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Počiatok omeškania žalovanej ustálil na deň 21.09.2020, nakoľko žalovaná sa dostala do omeškania deň nasledujúci po doručení žaloby, ktorou bola na náhradu škody prvýkrát vyzvaná.

5. Žalobca vzal žalobu sčasti späť, a to o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 110,114 eur od 13.06.2021 do 20.09.2022, v dôsledku čoho súd v tejto časti konanie výrokom I. zastavil podľa § 145 ods. 2 CSP a podľa § 142 ods. 1 CSP rozhodol o návrhu žalobcu na zmenu žaloby, keď žalobca žiadal priznať úrok z omeškania vo výške 6,25 % ročne (namiesto pôvodnej výšky 5 % ročne) zo sumy 110,14 eur od 21.09.2022 do zaplatenia.

6. Súd prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 257 CSP.

7. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalobca aj žalovaná.

8. Žalovaná v odvolaní podanom v zákonnej lehote namietala výrok II. napadnutého rozsudku z dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP a navrhla, aby odvolací súd

v zmysle ust. § 388 CSP rozsudok zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alebo zmenil tak, že návrh žalobcu v celom rozsahu zamietne a žalovanej prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Uviedla, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec, keď dospel k záveru, že žalovaná zodpovedá za náhradu cestovných výdavkov žalobcu do miesta bydliska žalovaného. Po celý čas postupovala tak, aby bol sledovaný najlepší záujem dieťaťa, a to vrátane prípravy maloletého na styk s otcom. Najlepší záujem dieťaťa je prvoradým kritériom pri posudzovaní akýchkoľvek právnych povinností, ktoré súvisia s maloletým. V konaní preukázala, že maloletý prejavil nevôľu realizácie styku so žalobcom dňa 12.06.2021, a to aj videozáznamom, ktorý preukazuje odmietavé výrazné citové reakcie maloletého pri odovzdávaní. Poukázala na znalecký posudok č. 5/2022 vypracovaný znalkyňou L. M.. Zastávala názor, že nie je možné pripisovať porušenie právnej povinnosti na ťarchu žalovanej. Žalovaná maloletého na styk riadne pripravila a motivovala. Jej tvrdenia boli preukázané predloženým znaleckým posudkom a preukazujú, že maloletý bol aj napriek nízkemu veku schopný prejavov vôle smerujúcich k uskutočneniu styku so žalobcom. Nesúhlasila s právnym záverom súdu prvej inštancie ohľadne zavinenia, nakoľko k neuskutočneniu styku dňa 12.06.2021 medzi žalobcom a maloletým došlo výlučne na základe odmietavej vôle maloletého. Svojím konaním preukázala najvyššiu možnú mieru plnenia prevenčnej povinnosti vyžadovanej zákonom. Žalovaná preukázala objektívne príčiny neuskutočnenia styku, ktorou bola vôľa maloletého, ktorý mal pri odovzdávaní, vzhľadom k svojmu veku a strachu z odlúčenia od matky, výrazné citové reakcie. Žalovaná napriek týmto prejavom pôsobila motivujúco na maloletého, aby k realizácii styku došlo. Na problémy vznikajúce pri styku opakovane upozorňovala kolízneho opatrovníka. Poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 56/2017 zo dňa 19.01.2017, podľa ktorého pre dosiahnutie spravodlivého rozhodnutia o úprave styku rodičov s dieťaťom v zmysle už uvedených premís je potrebné zo strany konajúceho súdu zohľadniť viaceré konkrétne kritériá. Ide predovšetkým o štyri kritériá: existencia pokrvného puta medzi dieťaťom a jeho zverenie do starostlivosti usilujúcimi osobami, miera zachovania identity dieťaťa a jeho rodinných väzieb v prípade jeho zverenia do starostlivosti tej-ktorej osoby, schopnosť osôb usilujúcich o zverenie dieťaťa do starostlivosti zaistiť jeho vývoj a fyzické, vzdelávacie, emocionálne, materiálne a iné potreby; pranie dieťaťa. Namietala, že súd v danom prípade nezohľadnil pranie dieťaťa, na ktoré žalovaná opakovane upozorňovala, a to nielen konajúce súdy, ale rovnako aj kolíznu opatrovníčku či súdnu znalkyňu. Práve vôľa maloletého je jedným zo základných predpokladov, na základe ktorého dochádza k uskutočneniu styku s druhým rodičom. Žalovaná nemôže zodpovedať za vôľu maloletého, ak tento napriek uskutočneným stykom opakovane odmieta ich realizáciu, neteší sa na styk, dopytuje sa žalovanej, kedy sa pre neho dostaví a prečo má povinnosť ísť na styk so žalobcom. Vôľa maloletého pritom nie je žalovanou nijakým spôsobom ovplyvňovaná. Vôľa maloletého je v danom prípade objektívnou skutočnosťou, pre ktorú k styku žalobcu s maloletým nedošlo a ktorá zbavuje žalovanú zodpovednosti za zavinenie. Situáciu je podľa nej potrebné posudzovať ako bežné riziko, ktoré znáša žalobca. Žalovanej nebolo preukázané zavinenie vzniku škody na cestovných výdavkov žalobcu do miesta bydliska dieťaťa. Uplatneným odvolacím dôvodom sú aj nesprávne skutkové zistenia súdu, ku ktorým dospel súd na základe vykonaného dokazovania. Žalovaná opakovane uvádzala, že citové prejavy maloletého sa vyskytujú pri samotnej príprave, resp. odovzdávaní na styk, a teda žalovaná nemá objektívnu možnosť o týchto skutočnostiach vopred žalobcu informovať. Zdôraznila, že žalobca bol o všetkých týchto skutočnostiach opakovane informovaný. Žalovaná počas vyskytujúcich sa problémoch pri odovzdávaní maloletého viackrát navrhovala žalobcovi alternatívne riešenia, opakovane kontaktovala orgány zastupujúce záujmy maloletého, aby boli účastné pri realizácii styku a problémy aktívne komunikovala v prebiehajúcich konaniach, ako aj so samotným žalobcom. Pokiaľ súd uvádza, že ide o irelevantné dôkazy, žalovaná má za to, že ide o nesprávne vyhodnotenie dôkazov a nesprávne skutkové zistenia, ku ktorým súd na ich základe došiel. Práve skutočnosť, že sa žalobca nedostavil na vopred plánovanú interakciu v priestoroch Fun Parku extrem v Prievidzi, na ktorú boli obidvaja rodičia pozvaní, preukazuje, že žalovaná nenesie zodpovednosť za zavinenie cestovných výdavkov do miesta bydliska maloletého. Pokiaľ žalobca nepreukázal čo i len snahu o prehĺbenie vzťahu s maloletým práve v čase, keď bola naplánovaná interakcia aj za účasti odborných pracovníkov, nemôže byť zavinenie škody pripísované žalovanej. Neúčast' žalobcu na poradenskom procese preukazuje, že nebolo v snahe žalobcu prehĺbiť vzťah s maloletým tak, aby zabránil ďalšiemu vynakladaniu cestovných výdavkov. Nesprávny bol preto záver súdu prvej inštancie, keď uviedol, že žalovaná bola pasívna a nedostatočne komunikovala so žalobcom.

9. Odvolanie žalobcu, podané v zákonnej lehote, smerovalo proti výroku III. o náhrade trov konania. Navrhol, aby odvolací súd výrok III. napadnutého rozsudku zmenil tak, že žalobcovi prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žiadal priznať aj náhradu trov odvolacieho konania. Považoval

za potrebné uviesť, že inštitút trov konania je v civilnom sporovom konaní ovládaný tzv. záujmovým princípom vyjadreným v § 252 CSP a princípom úspechu vo veci vyjadreným v § 255 CSP. Zásada úspechu vo veci je charakteristická pre sporové konanie a znamená, že neúspešná strana je povinná nahradiť v spore strane úspešnej trovy konania, ktoré jej v konaní vznikli. V danej veci mal žalobca plný úspech vo veci. V ustanovení § 257 CSP, ktoré v danej veci aplikoval prvoinštančný súd, predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok a zásady zodpovednosti za zavinenie. Podľa judikátu R 34/1982 musí aplikácia tohto ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať výnimočný charakter. Ustanovenie § 257 CSP neslúži na zmiernovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami (nález I. ÚS 2862/07), ale slúži na riešenie situácie, v ktorej je nespravodlivé, aby ten, kto dôvodne bráni svoje porušené alebo ohrozené právo alebo právom chránený záujem, dostal náhradu trov konania. V danom prípade ide o situáciu, kedy žalovaná účelovo, tendenčne a bezdôvodne bráni kontaktu žalobcu s jeho vlastným synom. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, v čom prvoinštančný súd vzhľadom ako spravodlivé poskytnúť ochranu osobe porušujúcej práva inej osoby a naopak, v čom považoval za nespravodlivé, aby úspešnej sporovej strane nepriznal náhradu trov konania na bránenie jej porušeného práva. Pre jednoznačné preukázanie rozporu plnosti argumentácie súdu prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania považoval za potrebné poukázať na uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 08.12.2022 č.k. 8C/34/2022-67, ktorým bol zamietnutý návrh žalovanej na spojenie vecí, vrátane predmetnej právnej veci z dôvodu, že „Zo spisov je ďalej zrejmé, že bude potrebné v konaniach vykonať rozsiahle dokazovanie, ktoré by nebolo možné uskutočniť na jednom pojednávaní. V uvedených konaniach žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody za jednotlivé neuskutočnené stretnutia pričom v konaniach sú rôzne skutkové tvrdenia produkované žalobcom aj žalovaným (žalovanou) (líšia sa dôvodmi neuskutočnenia – maloletý styk odmietal, maloletý bol chorý, bol v kontakte s Covid pozitívnou osobou), pričom v niektorých prípadoch sa líšia aj exekučné tituly. Vzhľadom na počet konaní a tieto odlišnosti, by nebolo možné efektívne vykonať dokazovanie na jednom pojednávaní. Súd má ďalej vedomosť, že vzhľadom na skutočnosť, že styk žalobcu s maloletým naďalej neprebíha a je predpoklad, že žalobca si bude naďalej uplatňovať nároky za tieto neuskutočnené styky samostatnými návrhmi, nebude ani reálne možné všetky tieto nároky rozhodnúť v jednom konaní“. Už len táto skutočnosť sama o sebe vylučuje možnosť existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP. Nad rámec predmetu veci zásadne nezdieľal pochopenie nad tým, že samotný súd predpokladá ďalšie protiprávne konanie zo strany žalovanej a predpokladá, že styk žalobcu ako otca s maloletým dieťaťom sa naďalej nebude uskutočňovať i napriek právoplatným a vykonateľným rozhodnutiam, i napriek veľmi pozitívnemu vnímaniu žalobcu samotným maloletým. Je to práve žalobca, ktorý sa snaží predchádzať neprímeraným hmotným výdavkom súdu a stranám sporu. Žalovaná je tou, ktorá dlhodobo, sústavne a účelovo bez akéhokoľvek ospravedlniteľného dôvodu bráni v styku maloletého syna so žalobcom. Ako inak sa má žalobca procesne správať, ako inak má žalobca postupovať a domáhať sa vlastných práv tak, aby jeho konanie pred súdom bolo hospodárnejšie, keď ide o jediný možný zákonom ustanovený procesný postup. Zastáva názor, že v predmetnej veci nemožno nepriznať náhradu trov konania z dôvodov vhodných osobitného zreteľa § 257 CSP. Ak súd samostatným rozhodnutím konštatuje, že žalobca sa od začiatku konania domáha ochrany svojich práv procesne správnym spôsobom, nemôže na základe tej istej argumentácie náhradu trov nepriznať práve pre procesný postup žalobcu. V nadväznosti na uvedené žalobca zastáva názor, že jednotlivé veci týkajúce sa náhrady škody nie je možné objektívne spojiť. V jednotlivých veciach ide o rôzne právne tituly, rôzne časové obdobia a rovnako v každom konaní ide o rôzne skutkové tvrdenia.

10. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že v časti výroku III. sa s rozsudkom súdu prvej inštancie stotožňuje, keď rozhodnutie o náhrade trov konania, ktorým nebol žalobcovi priznaný nárok na náhradu trov konania, je vecne správne, konzistentné a riadne zohľadňujúce vykonané dokazovanie. Rozhodnutie, v ktorom súd neprizná žalobcovi nárok na náhradu trov konania z dôvodu, že žalobca podal 37 takmer identických podaní, je v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou súdov a v súlade so zásadou účelnosti náhrady trov konania. Uviedla, že v zmysle ust. § 251 CSP možno za trovy konania považovať iba také výdavky, ktoré sú preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené, ak vznikli v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Pokiaľ nebudú v prípade konkrétneho výdavku súčasne splnené všetky zákonné kritériá, nemožno výdavok kvalifikovať ako súčasť trov konania. V súlade s uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Mcdo 9/2013 z 20.06.2014 platí zásada, podľa ktorej môže byť účastníkovi konania priznaná náhrada len tých trov, ktoré boli potrebné na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva. Trovy konania, ktoré žalobcovi v konaní vznikli, neboli „účelne vynaložené“, a to najmä s prihliadnutím na skutočnosť, že žalobca opakovanne podáva takmer identické návrhy na vydanie platobných rozkazov z dôvodu neuskutočnených stykov. Uviedla, že pokiaľ bude priamym úmyslom procesnej strany spôsobiť svojím konaním protistrane škodu, možno takéto konanie označiť za šikanózne konanie. Zároveň takéto

konanie predstavuje jeden z prípadov zneužitia procesných práv a nie je možné pokladať ho za účelné. Žalobca svojim šikanóznym konaním sleduje práve cieľ spôsobiť žalovanej škodu, ktorá pozostáva z vynakladania veľkého množstva nákladov na cesty na súdne pojednávania, za právny zástupcom alebo na podávanie úkonov v každom samostatnom konaní potrebných pre bránenie práva, ale zároveň jej takéto konanie výrazne vplýva na duševné zdravie. Konaním, v ktorom bol podávaný celý rad rovnakých žalôb, sa zaoberal aj Ústavný súd ČR vo svojom náleze sp. zn. I ÚS 988/2012 z 25.07.2012, kedy ide síce o skutkovo odlišnú situáciu, avšak závery súdu sú aplikovateľné aj na tento prípad. Ústavný súd v danej veci poukázal na skutočnosť, že v prípade formulárových žalôb, ktorých znenie je takmer identické, možno dospieť k záveru, že účelom právneho zastúpenia nie je poskytovanie právnej pomoci, ale parazitovanie na drobných pohľadávkach voči občanom, ktoré boli umelo navyšované do nezmyselnej výšky, za účelom zabezpečenia ľahkého zárobku. Takéto správanie bolo vyhodnotené ako zneužitie práva na zastúpenie advokátom, resp. dokonca procesnou šikanou. Uvedené závery možno subsumovať aj na predmetné konanie, v ktorom sa jednotlivé relatívne malé pohľadávky žalobcu umelo navyšujú najmä s cieľom poškodiť žalovanú. Žalobca svojim konaním naplnil znaky zneužitia práva, keď konanie žalovaného, ktorým sa domáha rovnakého nároku v 37 konaniach, je celkom zjavným svojvoľným úkonom zneužívajúcim právo, ktoré nemôže požívať právnu ochranu. Účelom žalobcom podávaných samostatných žalôb je znevýhodniť žalovanú a spôsobiť jej ujmu, ktorá okrem iného spočíva napríklad aj v prípadnej úhrade trov konania, ktoré si žalobca v konaniach uplatňuje. Poukázala tak na článok 5 Civilného sporového poriadku a na § 3 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru žalovanej, žalobca koná účelovo, v rozpore s dobrými mravmi, a to tak, že účelom výkonu práva žalobcu je znevýhodniť žalovanú a spôsobiť jej ujmu (tak psychickú, ako finančnú). Žalobca mohol podať v roku 2022 jeden návrh na zaplatenie s vyčíslením údajnej škody od roku 2020 až do dňa vyhotovenia návrhu. Svojím konaním jasne dokazuje, že jeho záujem je poškodiť žalovanú. Pokiaľ ide o dôvod na odmietnutie spojenia vecí, pre úplnosť uviedla, že súd tak urobil najmä z dôvodu, že konania boli podávané v iných časoch a „bežali samostatne“, a teda v tejto fáze konania, v ktorých už boli rozpojednávané jednotlivé dni neuskutočnených stykov, nebolo účelné veci spájať. Navrhla, aby odvolací súd výrok III. napadnutého rozsudku potvrdil ako vecne správny.

11. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku II. potvrdil ako vecne správny. Pokiaľ žalovaná v odvolaní uviedla, že výlučným dôvodom prečo odmietla realizovať styk otca s maloletým dieťaťom dňa 12.06.2021 bola odmietavá vôľa maloletého stretnúť sa so žalovaným, táto odmietavá vôľa maloletého v priebehu konania nebola nijakým spôsobom preukázaná, žalovaná styk žalobcu s jeho synom v predmetný deň vôbec neumožnila a v konaní ani nebolo preukázané, že by sa oň aspoň pokúsila. Obmedziť alebo zakázať styk maloletého dieťaťa s rodičom môže iba súd, a to vždy iba v záujme dieťaťa, na základe závažných skutkových okolností. Žalovaná nemôže svojvoľne mariť právoplatné a vykonateľné rozhodnutia iba preto, že s ním nie je uzročená. Podľa názoru žalobcu súd správne vyhodnotil skutkový stav, nakoľko žalovaná mala povinnosť maloletého na stretnutie so žalobcom včas a riadne pripraviť a stretnutie umožniť, a to bez ohľadu na jej subjektívne a nepreukázané úvahy o vôli maloletého v čase styku so žalobcom. Žalovaná v konaní nepreukázala plač, schovávanie sa a ani žiaden iný odmietavý postoj maloletého. Naopak od žalovanej žalobca preukázal znaleckým posudkom tendenčnosť a nepravdivosť jej tvrdení, keď účelovo manipuluje maloletého voči žalobcovi. Preukázal všetky svoje tvrdenia o nároku čo do výšky, účelnosti aj dôvodu, aj kauzálny nexus, preukázal účelové a neodôvodnené marenie stykov s otcom. Uviedol, že žalovaná v odvolaní hodnotí názory odbornej literatúry vo vzťahu k životnému riziku a poukazuje na to, že pri hodnotení účasti poškodeného na škodu nebude dôležité len jeho zavinenie. Žalovaná pri zjavnej inšpirácii z komentára k ust. § 420 OZ evidentne opomenula časť, v ktorej autor uvádza: „Keďže zavinenie škodcu a zavinenie poškodeného nemožno klásť na rovnakú úroveň, účasť poškodeného na vlastnej škode sa uberá cestou dokazovania príčinnej súvislosti medzi rizikami v dosahu poškodeného na jednej strane a samotnou škodou, kauzalitou, ktorá si všima konkurenčné a alternatívne príčiny“, a teda vo vzťahu k zmarenému styku, ktorý je predmetom tohto konania, žalobca sa nemal ako dozvedieť o nepreukázanej objektívnej príčine zmarenia styku skôr, pred realizáciou styku, keďže dátum styku vychádzal z iniciatívy žalovanej a žalovaná nereagovala na SMS správy zaslané deň pred uskutočneným stykom. Túto príčinnú súvislosť tak musí žalovaná preukázať. V konaní nijakým spôsobom nepreukázala vôľu maloletého v čase styku, nepreukázala jej tvrdenia, že ho motivovala, a nedala dostatočne včas vedieť žalobcovi o existencii (jej domnelej) objektívnej prekážky styku s maloletým tak, aby zabránila škode, ktorá je predmetom tohto konania. Konceptiu „bežného rizika“ tak na dané konanie nemožno aplikovať. Žalovaná nepreukázala, ako sa „snažila“ maloletého motivovať v deň zmareného styku, ktorý je predmetom tohto konania. K znaleckému posudku č. 5/2022 zo dňa 15.01.2023, v rámci

ktorého sa žalovaná snaží preukázať, že napriek svojej údajnej snahe motivovať maloletého k styku so žalobcom nenesie zodpovednosť za jeho odmietavý postoj, uviedol, že tento nemá žiaden vplyv na predmetné konanie. Predloženie samotného posudku je snaha žalovanej podsunúť nevôľu maloletého stýkať sa s otcom, čo z uvedeného znaleckého posudku nevyplýva. Nie je možné stotožniť sa s tvrdením matky, že tri roky sa snaží maloletého motivovať, keď ani raz nepreukázala ako. Znalecký posudok predložený žalovanou odzrkadľuje situáciu začiatku roku 2023 (vzhlľadom na vypracovanie 15.01.2023), čím žalovaná nemôže poukázať na vôľu maloletého v konaní, ktorého predmetom je zmarený styk zo dňa 12.06.2021. To, čo tvrdí žalovaná, je v príkrom rozpore s tým ako koná. V širšom kontexte treba uviesť, že žalovaná zmarila styk maloletého so žalobcom v priebehu troch rokov 106-krát. Do pozornosti dal znalecký posudok č. 144/2020 vypracovaný znalkyňou D. B. J., D., z ktorého vyplývajú závažné skutočnosti, ktoré len potvrdzujú, že žalovaná umocňuje u maloletého ňou naučenú krátkodobú odmietavú reakciu maloletého smerom k žalobcovi. Žalovanej marenie styku vyhovuje a jej snaha uskutočniť styk je len predstieraná. Žalovaná v zmysle § 420 OZ zodpovedá za škodu spôsobenú žalobcovi svojim protiprávnym konaním, pretože žalobcu nedôvodne obmedzila na riadnom výkone rodičovských práv vo vzťahu k maloletému.

12. Žalovaná v odvolacej replike zotrvala na všetkých svojich tvrdeniach uvedených v podanom odvolaní, namietala relevanciu tvrdení žalobcu, nakoľko nie sú založené na pravdivých skutočnostiach. Vôľa maloletého bola podľa jej názoru v konaní riadne preukázaná. V konaní predložený videozáznam z 27.07.2020 preukazuje reakciu maloletého pri odovzdávaní na styk. Skutočnosť, že tieto citové prejavy pretrvávali, bola preukázaná v znaleckom posudku č. 5/2022 zo dňa 15.01.2023 vypracovanom B. L. M. Žalovaná preukázala snahu o realizáciu styku a maloletého na styk riadne pripravila a motivovala. Citové prejavy maloletého sa vyskytujú pri samotnom odovzdávaní žalobcovi, prípadne pri príprave na styk. Žalovaná nemá možnosť žalobcu vopred informovať o tejto skutočnosti. Vzhlľadom na skutočnosť, že žalovaná upozorňovala na odmietavé prejavy maloletého, ktoré nastanú až pri odovzdávaní na styk a uvedenú situáciu aktívne riešila, má za to, že nešlo o úmyselné konanie žalovanej, nebolo preukázané tendenčné ani manipulatívne správanie žalovanej smerom k maloletému. Poukazovanie na závery znaleckého posudku znalkyne D. B. J., D. zo strany žalobcu je bezpredmetné, a to najmä vzhlľadom na skutočnosť, že voči znalkyni bolo začaté a aj právoplatne skončené správne konanie vo veci spáchania správneho deliktu pri vypracovaní znaleckého posudku č. 144/2020. Vo vzťahu ku konceptu bežného životného rizika žalovaná uviedla, že v konaní riadne preukázala, že žalobca bol oboznámený o skutočnostiach, že maloletý odmieta realizáciu styku so žalobcom. Odmietavé prejavy maloletého sú dôsledkom naviazanosti na žalovanú a jeho strachu zo zmien, čo vyplýva aj zo záverov znaleckého posudku. Odmietla argumentáciu žalobcu, že žalovaná údajne zmarila 106 stykov, nakoľko styky sa neuskutočňovali z objektívnych dôvodov, čo vo svojich rozhodnutiach potvrdil aj Okresný súd Prievidza. Žalovaná v konaní riadne preukázala, že nezodpovedá za škodu, ktorá žalobcovi vznikla vynaložením cestovných výdavkov do miesta bydliska maloletého dňa 12.06.2021.

13. Žalobca v odvolacej duplike uviedol, že naďalej trvá na všetkých skutočnostiach uvedených vo svojom odvolaní, s vyjadrením žalovanej sa nestotožňuje, skutočnosti uvedené v danom vyjadrení nie sú pravdivé, naopak sú účelovo klamlivé. V tomto, ani v žiadnom inom konaní prvostupňový súd ani žalovaná nijakým spôsobom nepreukázali šikanózne správanie alebo zneužitie procesných práv žalobcu s cieľom poškodiť žalovanú. Je to len procesná taktika žalovanej presunúť dôkazné bremeno jej tvrdenia na žalobcu, aby odvrátila pozornosť od skutočného predmetu sporu. Pokiaľ žalovaná, ako aj prvostupňový súd tvrdia, že žalobca mohol zvoliť iný procesný postup domáhania sa súdnej ochrany jeho práv, žalobcovi nie je zrejmé aký, keďže návrh na spojenie konaní bol súdom prvej inštancie zamietnutý, čím samotný súd legitimizoval procesný postup žalobcu. Samotné tvrdenie žalovanej, ako aj konajúceho súdu, že žalobca mohol zvoliť iný postup, nemôže ísť na úkor jeho nároku na náhradu trov konania. Žalobca má za to, že tak závažný zásah do jeho procesných a majetkových práv, akým je nepriznanie trov právneho zastúpenia, môže mať vplyv na jeho budúce domáhanie sa súdnej ochrany. Uviedol, že každá žaloba o náhradu škody si vyžaduje dôkladné posúdenie s rozsiahlym dokazovaním a ktoréhoľvek spojenie obdobných vecí prinesie do konania neprehľadnosť a neúčelne predĺži rozhodnutie vo veci samej, čo pri počte 112 zmarených stykov žalobcu s maloletým za uplynulé tri roky nie je ani možné. Spojenie vecí do jedného konania a z tohto vyplývajúce iné procesné správanie sa žalobcu preto nedáva žiaden racionálny zmysel. K obrane žalovanej, že „neuskutočneniu stykov zväčša predchádzajú objektívne skutočnosti na strane maloletého“, žalobca uviedol, že je súdom preukázané, že takmer každý jeden zmarený styk povinnou nie je odôvodnený, ide o svojvoľné a protiprávne konanie povinnej, a preto sú všetky tvrdenia povinnej o jej snahe motivovať maloletého na styk, ktorá je podľa slov

povinnej márna z dôvodu objektívnych prekážok na strane maloletého, zavádzaním súdu a absolútnym klamstvom. Žalovaná marí styky žalobcu s maloletým dodnes (naposledy dňa 08.08.2023), a preto naozaj nie je racionálne zvoliť procesne iný postup, ktorý by bol rýchlejší, hospodárnejší a prehľadnejší. To, čo žalovaná navrhuje, by prinieslo presný opak – zdĺhavé, neefektívne a zmatečné konanie, ktoré by vyhovovalo práve žalovanej. Zopakoval, že uplatnenie práva žalobcu týmto spôsobom je jediným zákonne možným, vhodným a potvrdeným procesne správnym postupom, a preto ho nemožno považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi, ani inými dôvodmi hodnými osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP. Navrhol, aby odvolací súd v časti výroku III. rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobcovi prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a zároveň žalobcovi prizná náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

14. V ďalšom vyjadrení žalovaná k argumentácii žalobcu, ktorý namieta, že mu nebol priznaný nárok na náhradu trov konania, uviedla, že rozhodnutie je vecne správne, konzistentné a riadne zohľadňujúce vykonané dokazovanie. Pokiaľ žalobcovi na základe jeho vyjadrenia nie je zrejmé, aký procesný postup mal zvoliť pri domáhaní sa súdnej ochrany jeho údajných práv, žalovaná uvádza, že žalobca mohol podať jeden samostatný návrh na vydanie platobného rozkazu za nezrealizované styky, spojiť údajné nároky na náhradu cestovných výdavkov pri nezrealizovaných stykoch, týkajúcich sa dní nasledujúcich po sebe, alebo žiadať v jednom návrhu náhradu cestovných výdavkov za styky vykonávané na základe rovnakého súdneho rozhodnutia, príp. spojiť návrhy v prípadoch rovnakého dôvodu neuskutočnenia styku. Podľa názoru žalovanej, súd v žiadnom prípade nelegitimizoval procesný postup žalobcu. Rozhodnutie o odmietnutí spojenia vecí bol len dôsledkom procesného postupu žalobcu, ktorý podával jednotlivé návrhy na vydanie platobných rozkazov v časových odstupoch. Opätovne zdôraznila, že konanie žalobcu je účelovým konaním, ktorého cieľom je poškodiť žalovanú a takéto konanie jasne napĺňa znaky zneužitia práva.

15. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné vo výroku II. potvrdiť podľa § 387 CSP ako vecne správny a v súvisiacom výroku III. o trovách konania zmeniť podľa § 388 CSP.

16. Súd prvej inštancie výrokom I. napadnutého rozsudku konanie sčasti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 110,14 eur od 13.06.2021 do 20.09.2022 zastavil, výrokom II. rozhodol o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 110,14 eur s príslušenstvom do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a súvisiacim výrokom III. rozhodol o trovách konania. Nakoľko výrok I. napadnutého rozsudku nebol odvolaním spochybnený, je rozsudok súdu prvej inštancie v tomto výroku (výrok I.) právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý (§ 367 CSP).

17. Z hľadiska výroku II. napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že po dôkladnom preskúmaní všetkých relevantných odvolacích námietok dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav, ktorý posúdil v súlade s hmotným právom. V podanom odvolaní neboli žalovanou preukázané, ale ani tvrdené také skutočnosti, aby mali za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku vo výroku II. a v podrobnostiach naň podľa § 387 ods. 2 CSP poukazuje. V prípade, ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, postačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom totiž tvorí jeden celok. Určujúca spätosť s rozsudkom odvolacieho súdu s potvrdzovaním rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu.

18. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie vo výroku II., ktorým žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 110,14 eur s príslušenstvom, založil na závere, že žalobca preukázal splnenie všetkých predpokladov pre vznik zodpovednosti žalovanej za škodu vzniknutú žalobcovi zbytočným vynaložením nákladov na cestu z miesta bydliska žalobcu do F. a späť dňa 12.06.2021, a to výlučne za účelom realizácie jeho stretnutia s maloletým B. na základe vykonateľného rozhodnutia súdu. Žalovaná nepreukázala, že škodu vzniknutú žalobcovi nezavinila. Žalovaná zavinene zmarila styk žalobcu s maloletým B. v deň 12.06.2021, keď bez objektívneho dôvodu neodovzdala maloleté dieťa žalobcovi. Žalovaná porušila povinnosť umožniť styk žalobcu s maloletým podľa právoplatného rozhodnutia súdu, čím zodpovedá za škodu podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

19. Výhradou proti týmto záverom súdu prvej inštancie žalovaná uplatnila odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP, podľa ktorého súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolací súd uplatnené odvolacie dôvody nepovažuje za opodstatnené.

20. V posudzovanej veci je žalobca otcom maloletého B., narodeného dňa XX.XX.XXXX, ku ktorému bol upravený styk uznesením Okresného súdu Prievidza č.k. 12P/44/2019-76 zo dňa 14.10.2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17CoP/3/2020-197 zo dňa 13.02.2020. Proti žalovanej (matke maloletého dieťaťa) sa žalobca domáhal náhrady škody vo výške 110,14 eur s príslušenstvom, ktorá zodpovedá vynaloženým cestovným nákladom (za použitie motorového vozidla) na realizáciu styku s maloletým dieťaťom z miesta bydliska žalobcu do miesta bydliska maloletého dieťaťa a späť, ktorý žalovaná dňa 12.06.2021 zmarila.

21. Rozhodnutia súdov, podľa ktorých sa mal v predmetný deň realizovať styk žalobcu s maloletým, boli vykonateľné. Vykonateľnosť je vlastnosť rozhodnutia orgánu verejnej moci, ktorá umožňuje vynútenie splnenia povinnosti uloženej takýmto rozhodnutím. Možno logicky dovodiť, že ten, komu je vykonateľným rozhodnutím uložená povinnosť, musí túto povinnosť plniť. Z tejto kategorickej požiadavky možno zľaviť v zásade iba v prípade, ak by splneniu uloženej povinnosti bránili objektívne okolnosti. V opačnom prípade, teda pokiaľ by vykonateľné rozhodnutia vydané orgánom verejnej moci nemuseli byť v zásade kategoricky plnené, znamenalo by to popretie princípov záväznosti rozhodnutí orgánov verejnej moci a rozhodnutia verejnej moci by stratili na význame, ktorý majú v rámci doktríny právneho štátu. Pripustenie všeobecnej možnosti neplniť povinnosti uložené vykonateľnými rozhodnutiami orgánov verejnej moci by viedlo v konečnom dôsledku k anarchii.

22. Dňa 12.06.2021 styk žalobcu s maloletým B. nebol realizovaný. Nakoľko žalobca sa na miesto styku dostavil, súd prvej inštancie sa zaoberal tým, či tu boli dôvody, ktoré bránili realizovať súdom upravený styk žalobcu s maloletým dieťaťom a preto súd dôvodne zisťoval, či žalovaná objektívne mohla/nemohla odovzdať maloletého syna žalobcovi. Po tom, ako dňa 12.06.2021 žalobca žalovanej oznámil, že je na námestí, žalovaná žalobcovi dňa 12.06.2021 o 13:55 hod. SMS správou oznámila „B. je nachystaný a nechce ísť, plače, že nejde za tatkom“. Ďalšou správou žalovaná dňa 12.06.2021 o 14:08 hod. žalobcovi napísala, že „B. plače a nechce ísť“. Žalobca na styku s maloletým trval, SMS správou oznámil žalovanej, že vedome marí styk a že zavolá políciu. Žalovaná akcentovala pranie dieťaťa, svoju obranu založila na tom, že v konaní riadne preukázala, že maloletý prejavil nevôľu realizácie styku so žalobcom dňa 12.06.2021. Podľa žalovanej preukázala odmietavé výrazné citové reakcie maloletého pri odovzdávaní. Citové reakcie pretrvávali, čo potvrdzuje znalecký posudok č. 5/2022 vypracovaný znalkyňou L. M.. S ohľadom na uvedenú obranu žalovaná zastávala názor, že nie je možné pripisovať porušenie právnej povinnosti na ťarchu žalovanej. K neuskutočneniu styku dňa 12.06.2021 medzi žalobcom a maloletým došlo výlučne na základe odmietavej vôle maloletého s tým, že žalovaná svojím konaním, opakovaným kontaktovaním kolíznej opatrovníčky, ako aj Centra pre deti a rodiny Orchidea n.o. Prievidza, kde navrhovala stretnutia so žalobcom nad rámec dohodnutých sedení, preukázala najvyššiu možnú mieru plnenia prevenčnej povinnosti vyžadovanej zákonom.

23. Podľa obrany žalovanej, konanie žalovanej sledovalo najlepší záujem dieťaťa. K uvedenej obrane odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že si je vedomý, že záujem maloletého dieťaťa je kľúčovým kritériom pri rozhodovaní súdu vo veciach maloletých detí, avšak v predmetnom konaní o náhradu škody bolo nevyhnutné vychádzať z toho, že dané kritérium (najlepší záujem maloletého dieťaťa) bolo zohľadnené v konaniach starostlivosti súdu o maloleté dieťa, a pokiaľ bolo v konaní starostlivosti súdu o maloletého istým spôsobom rozhodnuté a rozhodnutie nadobudlo vykonateľnosť, nebolo prípustné, aby súd v konaní o žalobcom uplatnenej náhrade škody súlad so záujmom maloletého nanovo hodnotil, alebo prehodnocoval.

24. Odvolací súd tiež považuje za významné uviesť, že nie je namieste ani poukaz žalovanej na vyhlášku Ministerstva spravodlivosti SR č. 207/2016 Z. z., najmä ust. § 3 ods. 2, v zmysle ktorého súd zohľadňuje najmä správanie sa povinného pri plnení povinností a správanie sa oprávneného pri realizácii práv vyplývajúcich z rozhodnutia, ako aj správanie sa a názor maloletého. Uvedená vyhláška sa totiž aplikuje pri výkone rozhodnutia, pričom vyhodnotenie správania a názoru maloletého je tu vecou súdu. Je to teda súd, ktorý vyhodnocuje správanie a názor maloletého v kontexte vykonateľného rozhodnutia

a túto skutočnosť nemožno analogicky vzťahovať a aplikovať aj na iné situácie, pretože by opäť došlo k popretiu významu vykonateľného rozhodnutia súdu.

25. K obrane žalovanej, že s poukazom na vôľu maloletého vznik škody nezavinila, odvolací súd zhodne s názorom súdu prvej inštancie konštatuje, že žalovaná v konaní nijakým spôsobom nepreukázala vôľu maloletého v čase styku, nepreukázala, že silné, citové, odmietavé prejavy maloletého boli vzhľadom k jeho veku a rozumovej a vôľovej vyspelosti prejavom vôle, ktorý má súd zohľadniť. Negatívna vôľa maloletého, ani negatívny vzťah maloletého k žalobcovi v konaní neboli zo strany žalovanej preukázané. Je to totiž žalovaná, ktorá má maloletého B. v osobnej starostlivosti, preto žalovaná má možnosť dieťa po vôľovej stránke ovplyvňovať. Jej pozitívnym ovplyvňovaním má možnosť vplývať na vôľu maloletého. Povinnosťou žalovanej vo vykonateľnom rozhodnutí súdu je maloleté dieťa na stretnutie so žalobcom včas a riadne pripraviť a stretnutie so žalobcom umožniť. Žalovaná nemôže ponechať na výlučnej vôli dieťaťa, v tom čase vo veku 2 rokov, na jeho rozhodnutí, či je ochotné sa s otcom stretnúť. Žalovaná má rozhodnutím súdu uloženú povinnosť zabezpečiť, aby sa stretnutie maloletého so žalobcom uskutočnilo, avšak žalovaná dňa 12.06.2021 celý styk nielenže zmarila, ale žalobcovi neumožnila ani minimálny osobný ani sprostredkovaný vizuálny kontakt s maloletým dieťaťom, so žalobcom sa osobne nestretla, stretnutie so žalobcom neumožnila. Nedovolila žalobcovi, aby mal možnosť žalovanou tvrdenú negatívnu emóciu maloletého vnímať.

26. V uvedenej súvislosti nie je dôvodné prihliadnúť na závery vyplývajúce zo znaleckého posudku č. 5/2022 vypracovaného znalkyňou B. L. M.. Tento znalecký posudok bol totiž vypracovaný dňa 15.01.2023, nemá žiaden vplyv na toto konanie, ktorého predmetom je náhrada škody v súvislosti so zmareným stykom dňa 12.06.2021. Nevôľa maloletého stretnúť sa s otcom dňa 12.06.2021 z tohto znaleckého posudku nevyplýva. V čase nezrealizovaného styku bol aktuálny znalecký posudok D. B. J., D. č. 144/2020 zo dňa 29.04.2021, v ktorom sa na rozdiel od tvrdení žalovanej konštatuje, že matka si kládla vlastné podmienky pre styk maloletého s otcom a vytvárala obštrukcie, ktorými vyvolávala dojem, že prekážky na strane maloletého (odmietanie otca) a nevhodné správanie otca k maloletému dodržiavanie rozhodnutia súdu neumožňujú.

27. Pokiaľ žalovaná namieta, že k neuskutočneniu styku dňa 12.06.2021 medzi žalobcom a maloletým došlo výlučne na základe odmietavej vôle maloletého, pričom kontaktovaním kolíznej opatrovníčky, ako aj Centra pre deti a rodiny Orchidea n.o. Prievidza žalovaná mala preukázať, že práve snaha o prehĺbenie vzťahu žalobcu s maloletým mala viesť k následnej bezproblémovej realizácii styku, odvolací súd uvádza, že žalovaná sa nezbavila zodpovednosti za vznik škody tým, že opakovane kontaktovala kolíznou opatrovníčku a Centrum pre deti a rodiny Orchidea n.o. Prievidza. Odvolaciemu súdu je totiž z úradnej činnosti známe, že styk žalobcu s maloletým sa opakovane neuskutočňuje a ak je tvrdeným objektívnym dôvodom vôľa maloletého, je povinnosťou žalovanej splniť povinnosť, ktorá žalovanej vyplýva z vykonateľného rozhodnutia súdu a maloletého riadne na styk pripraviť. Znamená to, že za účelom splnenia uvedenej povinnosti má pôsobiť motivujúco na maloletého a ovplyvňovať vôľu maloletého tak, aby sa styk medzi žalobcom a maloletým realizoval.

28. Pokiaľ žalovaná rozhodnutie súdu prvej inštancie spochybňovala tým, že v konaní preukázala najvyššiu mieru splnenia prevenčnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka, odvolací súd poukazuje na bod 49 odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, z ktorého vyplýva, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie podľa citovaného zákonného ustanovenia vôbec neposudzoval, ale aplikoval ust. § 420 Občianskeho zákonníka, keď mal za to, že išlo o porušenie právnej povinnosti žalovanou.

29. S prihliadnutím na vyššie uvedené dôvody odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že v posudzovanej veci boli splnené všetky predpoklady zodpovednosti za škodu v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko predpokladom vzniku zodpovednosti vznik za škodu je porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou a zavinenie, pričom uvedené zodpovednostné zložky musia byť splnené kumulatívne. Dôkazné bremeno preukázania zodpovednosti za vzniknutú škodu v zmysle citovaného zákonného ustanovenia zaťažuje poškodeného s výnimkou zavinenia, ktoré je subjektívnej povahy a jeho existencia vo forme nevedomej nedbanlivosti sa predpokladá. V posudzovanej veci žalobca preukázal, že sa na styk s maloletým v určený deň dostavil dôvodne motorovým vozidlom, preukázal príčinnú súvislosť medzi porušením právnej povinnosti žalovanou a škodou, ktorá mu vznikla a spočívala v cestovných nákladoch z Bratislavy do Bojníc a späť, a to vo výške 110,14 eur s príslušenstvom, ktorých výška nebola namietaná. Nakoľko

žalovaná v konaní nepreukázala okolnosti, ktoré ju zodpovednosti za zavinenie zbavujú, správny je záver súdu prvej inštancie, že žalovaná zodpovedá za vzniknutú škodu podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaná porušila právnu povinnosť vyplývajúcu z vykonateľného rozhodnutia, keď neodovzdala dieťa žalobcovi. Nakoľko v danom prípade žalovaná mala rozhodnutím súdu nariadenú povinnosť maloletého odovzdať žalobcovi, žalobca očakával, že styk s maloletým sa zrealizuje. Nakoľko mu vopred nebol oznámený žiaden objektívny dôvod jeho neuskutočnenia, nie je v súvislosti so vznikom cestovných výdavkov hovoriť o „bežnom životnom riziku“ tak, ako sa toho žalovaná domáhala.

30. Odvolanie žalobcu smerovalo proti výroku III. o trovách konania. Súd prvej inštancie žalobcovi náhradu trov konania nepriznal s poukazom na § 257 CSP, keď dôvody hodné osobitného zreteľa pre aplikáciu tohto zákonného ustanovenia videl v procesnom správaní žalobcu a v povahe veci, keď žalobcovi, ktorý bol v tomto spore v prevažujúcej časti žaloby pomerne úspešný, nič nebránilo podať žalobu a uplatniť svoje nároky na náhradu škody za viacero dní, nakoľko ide o totožné škody z titulu cestovných nákladov, ide o totožný okruh sporových strán a veci čiastočne skutkovo spolu súvisia, preto dôvodil, že ide o zjavné zneužitie práva podľa čl. 5 Základných princípov CSP, ktoré nemôže požívať právnu ochranu.

31. S týmto záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd nestotožňuje.

32. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

33. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

34. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

35. V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní (§ 255 CSP). Aplikácia ust. § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady pre priznanie náhrady trov konania podľa § 255 a nasl. CSP. Súd však dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu.

36. Súčasťou obsahu spisu je rozhodnutie súdu prvej inštancie č. k 8C/34/2022-67 zo dňa 08.12.2022, ktorým súd zamietol návrh žalovanej na spojenie vecí vedených pred tamojším súdom, vrátane súdneho konania vedeného pred Okresným súdom Prievidza č. k. 4C/42/2022. V uvedenom rozhodnutí súd prvej inštancie (okrem iného) skonštatoval, že konania sa jednak nachádzajú v rôznych štádiách, jednak v uvedených konaniach uplatňuje žalobca nárok na náhradu škody za jednotlivé neuskutočnené stretnutia, pričom v konaniach sú rôzne skutkové zistenia produkované žalobcom aj žalovanou (líšia sa dôvodmi neuskutočnenia styku – maloletý styk odmietal, maloletý bol chorý, bol v kontakte s COVID-pozitívnou osobou, bol zákaz vychádzania), pričom v niektorých prípadoch sa líšia aj exekučné tituly. Vzhľadom na počet konaní a tieto odlišnosti by nebolo možné efektívne vykonať dokazovania na jednom pojednávaní. Vzhľadom na skutočnosť, že styk žalobcu s maloletým naďalej prebieha a je predpoklad, že žalobca si naďalej bude uplatňovať nároky za tieto neuskutočnené styky samostatnými návrhmi, nebude ani reálne možné všetky tieto nároky rozhodnúť v jednom konaní.

37. Z uvedeného rozhodnutia vyplýva, podľa názoru odvolacieho súdu, že sám súd prvej inštancie rozhodnutím o nespojení vecí (žalôb žalobcu na náhradu škody) dospel k záveru, že spojenie týchto vecí do jedného konania nie je hospodárne, je neefektívne v dôsledku rôznych skutkových tvrdení strán sporu a nemožnosti rozhodnúť na jednom pojednávaní. Postup žalobcu, ktorý sa ochrany svojich práv domáha samostatnými žalobami, potom nie je možné vyhodnotiť ako šikanózný, resp. ako zjavné zneužitie práva podľa čl. 5 Základných princípov CSP. Je nesporné, že žalobca si samostatnými žalobami uplatňuje nároky na náhradu škody za jednotlivé neuskutočnené stretnutia so svojim synom, pričom v konaniach sú produkované rôzne skutkové tvrdenia, tak zo strany žalobcu, ako aj žalovanej, líšiac sa rôznymi dôvodmi neuskutočnenia stretnutia, odlišné sú exekučné tituly, rôzna je i dôkazná situácia a právne posúdenie. Odvolaciemu súdu je tiež z rozhodovacej činnosti známe, že žalobca nie je vo všetkých žalobách podaných proti žalovanej z dôvodu nerealizovaného styku s maloletým synom

úspešný a v týchto prípadoch je žalovanej priznaná náhrada trov konania prvoinštančným i odvolacím súdom, napr. sp. zn. 17Co/9/2023, 5Co/48/2023, 5Co/59/2023, keď súdy rozhodovali podľa zásady úspechu v konaní vyjadrenej v ust. § 255 CSP. Vzhľadom na uvedené, zohľadniac i zásadu rovnakého postavenia strán sporu v súdnom konaní (čl. 6 Základných princípov CSP), odvolací súd zastáva názor, že aplikácia ust. § 257 CSP v danej veci súdom prvej inštancie nebola dôvodná.

38. Vychádzajúc z názoru, že žalobcovi nemožno upierať jeho právo podať samostatnú žalobu, nemožno mu uprieť právo byť v konaní zastúpený právnym zástupcom, zohľadniac, že rozhodnutím súdu bol zamietnutý návrh žalovanej na spojenie vecí, neboli pre uplatnenie ust. § 257 CSP v posudzovanej veci splnené zákonné podmienky.

39. Nakoľko žalobca vo veci samej mal plný úspech, keď súd prvej inštancie výrokom II. žalobe vyhovel (neúspech žalobcu bol len v nepatrnej časti – výrok I.), preto odvolací súd dospel k záveru, že žalobcovi patrí nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v celom rozsahu podľa § 255 ods. 1 CSP (tzv. zásada úspechu). Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v časti trov konania (výrok III.) zmenil tak, že žalobcovi priznal proti žalovanej náhradu trov prvoinštančného konania v celom rozsahu.

40. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi proti žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu, nakoľko bol v odvolacom konaní plne úspešný. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie.

41. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasom 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).